

The Evangelical School Berlin Centre

โรงเรียนที่กำลังมาแรงที่สุดในเยอรมนี

แอนทอน โอเบอร์แลนเดอร์ เป็นนักพูดที่มีลีลาเหลือร้ายและกล่อมผู้ฟังได้อยู่หมัด เมื่อปีที่แล้วเขากับเพื่อนจะไปเที่ยวที่เมืองคอร์นวอลล์ ประเทศอังกฤษ แต่ปรากฏว่ามีเงินไม่พอซื้อตั๋วรถไฟ แอนทอนจึงใช้วาทศิลป์ต่อรองกับเจ้าหน้าที่ทางรถไฟจนได้ตั๋วฟรีเพียงพอที่จะให้ทุกคนในกลุ่มได้เดินทางไปคอร์นวอลล์ด้วยกัน ฝ่ายบริหารของทางรถไฟประทับใจในตัวแอนทอนมากจนต้องเชิญแอนทอนมาพูดสร้างแรงบันดาลใจให้กับเจ้าหน้าที่ 200 คนของการรถไฟ (แอนทอนมีอายุ 14 ขวบเท่านั้น)

ความมั่นใจของแอนทอนมาจากโรงเรียนที่กำลังปฏิวัติการเรียนการสอนในเยอรมนี ที่โรงเรียนแห่งนี้จะไม่มีการคิดเกรดให้นักเรียนจนกว่าเด็กจะอายุครบ 15 ปี และไม่มีตารางสอนและไม่มีการสอนแบบครูออกไปพูดหน้าห้อง นักเรียนจะตัดสินใจเองว่าแต่ละวันจะเรียนวิชาอะไร และอยากจะสอบตอนไหน วิชาบังคับมีแค่สี่วิชาคือ เลข เยอรมัน อังกฤษ และสังคมศึกษา นอกจากนี้ก็มีวิชาอื่นๆ ที่ชื่อไม่คุ้นหูอย่างวิชา “ความรับผิดชอบ” (responsibility) และวิชา “ความท้าทาย” (challenge) ในวิชาความท้าทายนั้น นักเรียนที่อายุระหว่าง 12-14 ปีจะได้เงินคนละ 150 ยูโร หรือประมาณ 6000 บาท เพื่อออกไปผจญภัยโดยต้องวางแผนเองทั้งหมด แอนทอนกับเหล่าเพื่อนตัดสินใจจะไปเดินป่า (trekking) ในคอร์นวอลล์ ซึ่งเป็นเมืองที่อยู่ทิศใต้สุดของประเทศไทย (จึงเป็นที่มาของการเจรจาขอตั๋วฟรีนั่นเอง) ปรัชญาในการทำโรงเรียนรูปแบบใหม่นี้ก็คือเมื่อตลาดแรงงานมีความต้องการที่เปลี่ยนไป และอินเทอร์เน็ตกับมือถือก็เข้ามาเปลี่ยนแปลงการรับรู้ข้อมูลของเด็กรุ่นใหม่ ทักษะที่สำคัญที่สุดที่โรงเรียนจะมอบให้กับเด็กได้คือความสามารถในการกระตุ้นและผลักดันตัวเอง (the most important skill a school can pass down to its students is the ability to motivate themselves)

มาเกริต แรสเฟลด์ อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนนี้บอกว่า “คุณลองดูเด็กสามสี่ขวบสิ เด็กพวกนี้มีความมั่นใจจะตาย แต่ละคนล้วนแต่กระตือรือล้นที่จะไปโรงเรียน แต่สุดท้ายระบบการศึกษาของเราทำให้เด็กเหล่านี้ค่อย ๆ สูญเสียความมั่นใจไปเกือบหมด” โรงเรียนของแอนทอนที่มีมาเกริตเป็นอาจารย์ใหญ่มีชื่อว่า The Evangelical School Berlin Centre (ESBC) มาเกริตบอกว่าพันธกิจของโรงเรียนหัวก้าวหน้าก็คือการเตรียมพร้อมให้คนหนุ่มสาวสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้ และจะยิ่งดีไปกว่านั้นถ้าทำให้คนหนุ่มสาวต้อนรับและสร้างความเปลี่ยนแปลงได้ในศตวรรษที่ 21 หน้าที่ของโรงเรียนคือการสร้างคนที่มีบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง” (In the 21st century, schools should see it as their job to develop strong personalities.)

การเรียนการสอนแบบเก่าคือการบังคับให้นักเรียนนั่งฟังอาจารย์ทั้งชั่วโมง และลงโทษนักเรียนที่รวมหัวกันทำการบ้าน (เพราะมองว่าเป็นการลอก) แต่วิธีการเหล่านี้ไม่สอดคล้องกับการทำงานปัจจุบันที่จำเป็นต้องมีการปรึกษาหารือและช่วยกันแก้ไข ปัญหาโดยที่ไม่มีใครมาคอยบอกว่าต้องทำอะไร มาเกริตบอกว่า วิธีการเด็กที่ดีที่สุดคือปล่อยให้พวกเขาค้นพบประโยชน์จากวิชาที่เขาเรียนด้วยตัวเอง นักเรียนที่ ESBC จึงได้รับโอกาสที่จะคิดวิธีทดสอบความรู้ที่เรียนมาได้ด้วยตนเอง เช่น แทนที่จะมานั่งทำข้อสอบ ก็อาจจะลองเขียนโปรแกรมสร้างเกมคอมพิวเตอร์ขึ้นมาแทน หรืออย่างแอนทอนก็บอกว่า ในช่วงสามสัปดาห์ที่เขาไปเดินป่าในคอร์นวอลล์ เขาได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่าที่เรียนในโรงเรียนมาตลอดหลายปีเสียอีก แม้ว่าโรงเรียนนี้จะ เป็นโรงเรียนหัวสมัยใหม่ แต่ก็บังคับใช้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัดนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนจะโดนลงโทษให้มาเรียนหนังสือเข้าวันเสาร์เป็นการชดเชย “ยังมีอิสรภาพมากเท่าไร เราจึงต้องมีโครงสร้างที่ชัดเจนมากขึ้นเท่านั้น” ที่โรงเรียน ESBC กำลังเป็นโรงเรียนที่กำลังมาแรงที่สุดในเยอรมนีก็เพราะว่าผลิตเด็กออกมาได้มีคุณภาพมาก เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่จบ ม.ปลายจาก

โรงเรียนนี้คือ 3.0 (เหมือนได้ B ทุกวิชา) ทั้ง ๆ ที่ก่อนจะมาเข้าโรงเรียนนี้เด็กเกือบครึ่งถูกมองว่าไม่น่าจะเรียนต่อระดับอุดมศึกษาได้ด้วยซ้ำ

ESBC เปิดขึ้นเมื่อปี 2007 และมีนักเรียนแค่ 16 คน แต่ปี 2016 มีนักเรียนเต็มความจุถึง 500 คนและมีนักเรียนที่มาลงชื่อเข้าคิวยาวเป็นหางว่าว ความสำเร็จของ ESBC ทำให้เริ่มมีเสียงเรียกร้องให้เอาการเรียนการสอนแบบนี้ไปลองใช้กับโรงเรียนทั้งประเทศดูบ้าง นักการศึกษาบางคนมองว่าอาจจะไม่ง่ายขนาดนั้นเพราะว่าการที่ ESBC อยู่ในเมืองเบอร์ลินอาจทำให้โรงเรียนสามารถคัดแต่เด็กคุณภาพที่ครอบครัวฐานะดี แต่ครูใหญ่มาเกร็ดบอกว่านั่นไม่ใช่ประเด็น เพราะว่ามีนักเรียนที่โรงเรียนนี้มีความหลากหลายมาก แม้ว่าชื่อโรงเรียนจะบอกว่าเป็นโรงเรียนคริสเตียนแต่มีเด็กเพียงแค่ 1 ใน 3 เท่านั้นที่นับถือคริสต์ มีเด็กถึง 30% ที่ครอบครัวอพยพมาจากประเทศอื่น และมีเด็ก 7% ที่มาจากครอบครัวที่ไม่พูดภาษาเยอรมันที่บ้านเลย แม้ ESBC จะเป็นโรงเรียนเอกชน แต่ค่าเทอมก็ไม่แพงจนเกินไป คือไม่เกิน 250,000 บาทต่อปี มาเกร็ดบอกว่า สิ่งที่ยากกว่าการปรับตัวของนักเรียน คือการหาครูที่พร้อมจะปรับตัวเพื่อให้เข้ากับการเรียนการสอนแบบใหม่ มาเกร็ดบอกว่า เธอได้สร้าง Education Innovation Lab เพื่อสร้างสื่อการเรียนการสอนสไตล์ ESBC ที่โรงเรียนอื่นๆ สามารถนำไปใช้ได้ และตอนนี้ก็มีโรงเรียนกว่า 40 โรงเรียนที่สนใจเข้าร่วมแล้ว “สำหรับเรื่องการศึกษา วิธีเดียวที่คุณจะสร้างความเปลี่ยนแปลงได้คือจากล่างขึ้นบน เพราะกระทรวงศึกษาก็เหมือนเรือชนล่งน้ำมันที่อุ้ยอ้ายและกว่าจะกลับหัวได้ก็ใช้เวลาชาติเศษ สิ่งที่เราต้องการคือเรือสปีดโบ๊ทหลาย ๆ ลำที่จะโชว์ให้คนอื่นเห็นว่าเราสามารถทำการศึกษาให้ต่างไปจากเดิมได้”

ขอบคุณข้อมูลจาก The Guardian: No grades, no timetable: Berlin school turns teaching upside down

จากหนังสือ ช้างกูอยู่ไหน โดยอานนทวงศ์ มฤคพิทักษ์

หนังสือดีที่จะสร้างความสุขให้คุณในทุกมิติของชีวิต

ทั้งด้านการทำงาน ความสัมพันธ์ สังคม และกับตัวเอง